

Jubilæumsfugl, august 2026 - Huldue (*Columba oenas*) – den forsigtige due

- Af Jesper Leegaard

For 50 år siden var huldue en meget sjælden ynglefugl i Sønderjylland.

Hvis man ser på resultatet fra den landsdækkende ynglefugletælling ATLAS 1 (1971-1974) var der to sandsynlige ynglepar, fordelt på Sønderskoven ved Sønderborg og Pamhule Skov ved Haderslev. Hulduen var afhængig af gamle skove, hvor træerne fik lov til at stå, så der kunne dannes naturlige redehuller, og denne naturtype var sjælden – og er det stadig den dag i dag. Arten havde på landsplan omkring 100 ynglepar og var tilknyttet slotsparker og herregårdshaver. Op gennem 1980'erne kom Gram Slotspark og Trøjborg Slotsruin med som kendte ynglelokaliteter i Sønderjylland.

Huldue i Lindet skov.

I 1990'erne sker der noget, som får meget væsentlig betydning for hulduerne i Sønderjylland. Sortspætten indvandrer som ynglefugl. Sortspætten yngler tidligt og ungerne forlader redehullerne i sidste halvdel af maj. Det betyder at hulduen kan overtage det efterladte redehul og stadig nå at få 2-3 kuld unger på vingerne. Sortspætterne er flittige til at hakke nye redehuller, så efterhånden er der et ikke ubetydeligt antal redehuller i mange sønderjyske skove, som hulduerne står klar til at overtage. Bestanden begynder at stige.

Omkring 2020 bemærker jeg, at hulduerne pludselig begynder at sidde på tagene af landbrugsbygninger. Det er især de store stalde ved kvæggårdene de benytter. Jeg opdager at de yngler inde i staldene, hvor de bruger hulrum i tagudhæng og lignende som redested. Denne bestand har stor ynglesucces og får mange kuld på vingerne. Der findes stort set ikke en kvæggård i Sønderjylland længere, hvor der ikke yngler huldue. På mange gårde yngler der adskillige par. Prøv at holde øje med duerne på landbrugsejendomme – det er ikke kun klippeduer som sidder på tagene.

Hulduer er sky og vil nødig fotograferes.

Netop flyvefærdig huldue i kvægstald.

Nu kan der findes ynglende hulduer overalt. De er stadig meget glade for hullerne efter sortspætter, men efterhånden som man ikke længere fjerner gamle og skadede træer, så yngler de nu også i enlige træer og læhegn i det åbne land, hvis der er et hul at bygge reden i. Staldbygningerne er vigtige som ynglesteder, og min påstand er, at der nu yngler flere hulduer uden for skovene end i skovene. De går også villigt i redekasser.

Mens mange fugle har det svært og bestandene skrumper, så går det anderledes med hulduen. Der er flere årsager til at arten går frem. Den landbrugsdrift vi har i Danmark passer hulduen rigtig godt. De finder masser af føde i kornmarkerne i ynglesæsonen og i vinterhalvåret er der let tilgængeligt føde i de mange stubmarker efter majs. Dens evne til at finde nye steder at yngle, har også gavnet bestanden. Hulduerne er meget produktive, og en nordjysk undersøgelse viser, at de flittigste par kan få seks kuld på vingerne i løbet af en ynglesæson. Redekamera afslører, at når ungerne er næsten flyvefærdige, lægger hunnen to nye æg i samme rede. Så der kan være både store unger og æg i samme rede.

Huldue på foderplads sammen med ringdue og solsort.

Ringduen er stadig den suverænt almindeligste due i Danmark, men hulduen slår snart tyrkerduen af pinden, og kan indtage andenpladsen.